

Incapacitatea Chișinăului de a garanta dreptul la vot al transnistrenilor

În Transnistria sînt aproximativ 226 de mii de cetățeni cu drept de vot

În regiunea transnistreană sînt aproximativ 226 de mii de cetățeni cu drept de vot, însă la referendumul din 5 septembrie au ieșit la urne doar mai puțin de 1% – circa 1500 de persoane. Participarea tradițional slabă a locuitorilor din Transnistria la scrutinele din RM nu reflectă, potrivit unor experți, interesul scăzut al acestora, ci ar fi mai degrabă o consecință a incapacității autorităților de a le garanta dreptul la vot, pe de o parte, și a ignorării acestora de către autorități, care nu ar depune toate eforturile pentru a nu li se leza dreptul electoral, adaugă ong-uri de la Chișinău care promovează drepturile omului.

Ca și în ceilalți ani, cetățenii moldoveni din regiunea transnistreană au votat în localități vecine, care nu sînt controlate de autoritățile de la Tiraspol, unele chiar la distanță de cîteva zeci de km. La 5 septembrie observatorii au raportat mai multe încercări ale miliției transnistrene de-a zădărnici participarea la referendum a cetățenilor moldoveni, printre care și reținerea la vamă a unui microbuz care circula între Bender și Varnița, o localitate sub jurisdicția Chișinăului unde au fost chemați să voteze cei din Bender.

Cum situația nu a fost nouă, Valeriu Berlinschi din Bender spune că de fiecare dată cînd dorește să facă uz de dreptul său electoral se simte intimidat : “Ne rețin autobuzele, și mașinile, și rutierele și controlează... de aceea e rînd mare în acea zi la vamă, la unii nu dau voie să treacă ș.a.m.d.”.

Pe de altă parte alegătorul constată că forfota electorală din

partea dreaptă a Nistrului la Bender e ca și inexistentă: "Puțină informație, mai ales la referendum, oaspeți chiar deloc n-au fost, ziare nu sînt, noi nu primim aici ziare de la Moldova. Mai departe, televiziunea nu lucrează, numai care au un computer acasă din computer poate să scoată o informație". Dacă autoritățile ar fi fost mai interesate de votul moldovenilor domiciliați în partea stîngă a Nistrului, ar face mai multe eforturi ca cetățenii cu drept de vot din regiunea transnistreană să nu fie discriminați în exercitarea dreptului său electoral în raport cu cetățenii din alte regiuni ale țării, afirmă Ion Manole, președintele asociației Promo-lex, organizație care promovează drepturile omului. Lipsa controlului din partea autorităților constituționale asupra teritoriului din stînga Nistrului pe care îl invocă reprezentanții puterii nu este un motiv, la părerea lui Ion Manole, demn de luat în seamă pentru ignorarea drepturilor celor aproximativ 10% de alegători.

Ion Manole: "Da, într-adevăr, nu se poate la momentul de față, dar trebuie să se insiste, trebuie să se caute soluții la nivel internațional, la nivel regional, aici, în cadrul formatelor existente. Deci nu în zadar există acest format. Or aceste formate care există, pacificatori, formatul de dialog politic, acestea au dat roade sau au fost în stare pe parcursul celor 20 de ani doar să protejeze regimul de la Tiraspol. Or misiunea și rolul autorităților constituționale era cu totul altul: să nu permită consolidarea regimului de la Tiraspol și să garanteze, să asigure drepturile fundamentale locuitorilor din regiunea transnistreană."

Pentru a schimba cît de puțin starea de lucruri, asociația insistă pe lîngă CEC ca la 28 noiembrie alegătorii din partea stîngă a Nistrului să nu mai voteze la secții mixte de vot, unde sînt trecuți pe liste suplimentare și se folosesc de urne de vot speciale, ceea ce juriștii de la Promo-lex califică drept discriminare.

În același timp, alt ONG, Centrul CREDO de resurse pentru

drepturile omului, consideră că organul electoral central ar fi avut la îndemână și alte posibilități ca să faciliteze realizarea dreptului la vot al cetățenilor domiciliați în partea stîngă a Nistrului.

Directorul Centrului Sergiu Ostaf: “Ar trebui să oferim celor care au viză de reședință în stînga Nistrului să voteze practic în oricare altă secție de votare; s-ar putea de găsit încă o modalitate de votare cum ar fi folosirea procurii; să deschidem mai multe secții de votare de-a lungul frontierei RM cu Ucraina, dar pe teritoriul Ucrainei ca lumea să poată să se deplaseze nu doar peste Nistru.”

Deși pînă acum nu a existat niciun litigiu pe cauza încălcării dreptului la vot al cetățenilor din stînga Nistrului, Sergiu Ostaf crede că o decizie judiciară, care ar putea fi obținută în pofida faptului că legea națională este mai îngustă, ar putea lărgi accesul alegătorilor domiciliați în regiunea transnistreană la dreptul de vot garantat de Constituție.

Sursa: [Radio Europa Liberă](#)